

Självständigt arbete i krigsvetenskap, 15 hp

<i>Författare</i> Flkd Karl-Magnus Persson, Militärhögskolan Karlberg		<i>Program</i> OP 07-10
<i>Handledare</i> Fil. Mag Ingvar Sjöblom/FHS MVI		
	<i>Beteckning</i> 1OP011	
<u>Ockupanter och gerillor, kort sagt en hel del att tänka på</u>		
<p>Uppsatsen är inriktad på den militära delen i upprorsbekämpning och tar sin utgångspunkt i två stycken militärteoretikers teorier inom ämnet. Teoretikerna är John Mackinlay och David Kilcullen, som under 2009 utkom med varsin ny bok inom området, <i>The Insurgent Archipelago</i> samt <i>The Accidental Guerilla</i>. Den metod som arbetet vilar på är kvalitativ textanalys.</p> <p>Syftet med uppsatsen är att undersöka i vilken utsträckning som teorin och doktrinerna stämmer överrens. Därför har först teoretikernas syn på hur en utifrån kommande intervenerande styrka påverkar lokalbefolkningen analyserats. Det som framkommit av detta är dels Mackinlays uppfattning att samtliga styrkor av denna karaktär kommer att betraktas som ockupanter av lokalbefolkningen. Dels Kilcullens uppfattning att styrkan påverkar lokalbefolkningen till att gripa vapen mot dem. Detta trots att även de har en avig inställning mot upprorsrörelsen. Som lösning på problemet för Kilcullen fram bildandet av en strategisk tjänst i likhet med <i>Office of Strategic Services</i>.</p> <p>Från dessa teorier har ett antal kriterier valts ut vilka sedan använts som analysverktyg för att undersöka doktrinernas syn på områdena. De doktriner som har analyserats är Storbritanniens Joint Doctrine Publication 3-40, USA:s Joint Publication 3-24, samt NATO:s i nuläget gällande styrdokument BI-SC Cointerinsurgency Joint Operational Guidelines. Av analysen har framkommit att en viss överensstämmelse mellan teori och konceptuell verklighet förekommer. Dock att teorin snarare rör sig inom en eventuell framtid emedan doktrinerna är fast inom nulägets ramar.</p> <p><u>Nyckelord:</u> Upprorsbekämpning, ockupant, gerilla, intervenerande styrka, doktrin</p>		

Occupiers and guerrillas, in short, a lot to think about

The essay focuses on the military part of counter-insurgency and is based on two theories by the military theorists John Mackinlay and David Kilcullen. Who both in 2009 published a new book on the subject, *The Insurgent Archipelago* and *The Accidental Guerrilla*. The method used in the essay is qualitative text-analysis.

The purpose of this essay is to examine whether resemblance between theory and doctrine exists. Therefore first of the theorists view in how an exogenous intervening force affects the local population has been analyzed.

What emerged from this is partly Mackinlay's view that all forces of this nature will be seen as occupiers by the local people. Partly Kilcullen's view that the force affects the local population to resort to arms against them. This despite the fact that they're original attitude towards the insurgent movement, which is the reason for the intervening forces presence, is of negative.

As a solution to the problem Kilcullen brings forward the constitution of a strategic service, like the Office of Strategic Services.

From these theories, a number of criteria have been selected which are then used as analytical tools to examine the doctrines. The doctrines which have been analyzed is the UK's Joint Doctrine Publication 3-40, U.S. Joint Publication 3-24 and the currently governing NATO document BI-SC Counterinsurgency Joint Operational Guidelines.

The analysis has shown that some resemblance between theory and conceptual reality exist. However that theory, rather involved in a possible future while the doctrines are restrained by the framework of the present day.

Key words: Counterinsurgency, occupier, guerrilla, intervening force, doctrine.

Innehållsförteckning

Kapitel 1.....	4
1. Inledning	4
1.1 Problemformulering.....	4
1.2 Syfte och frågeställningar.....	5
1.3 Avgränsningar	5
1.4 Disposition	5
1.5 Centrala begrepp.....	7
1.5.1 Uppror/upprorsbekämpning.....	7
1.5.2 Krigföringens (fyra) nivåer.....	7
1.5.3 Ockupant.....	8
Kapitel 2.....	9
2. Material och metod.....	9
2.1 Inledning	9
2.2 Metod	9
2.3 Reliabilitet och validitet	10
2.4 Källor/tidigare forskning och källkritik	10
2.5 Operationalisering.....	11
Kapitel 3.....	12
3.1 Teoretisk ansats	12
3.1.1 Upproret idag	12
3.2 Mackinlay.....	13
3.2.1 Den expeditionära styrkan.....	13
3.2.2 Analys av den expeditionära styrkan	14
3.2.3 Svar på fråga 1: På vilket sätt anser den samtida militärteorin att en utifrån kommande intervenerande styrka påverkar lokalbefolkningen?.....	15
3.3 Kilcullen.....	16
3.3.1 Misslyckandet - hur en motståndare skapas	16
3.3.2 Lösningen	17
3.3.3 Analys	18
3.3.3.1 Upprorsrörelsen.....	18
3.3.3.2 Lösningen	19
3.3.4 Svar på fråga 1: På vilket sätt anser den samtida militärteorin att en utifrån kommande intervenerande styrka påverkar lokalbefolkningen?.....	19
3.4 Sammanfattning.....	19
Kapitel 4.....	20
4.1 Resultat	20
4.1.1 Vad är en doktrin?.....	21
4.2 Joint Doctrine Publication 3-40.....	21
4.2.1 Stabilisering som ockupant	21
4.2.1.1 Analys.....	22
4.2.2 Hindrandet av den oavsiktliga gerillan	22
4.2.2.1 Analys.....	24
4.2.3 Svar på fråga 2: Stämmer teoretikernas uppfattning om hur situationen skall bemötas med doktrinernas riktlinjer?.....	24
4.3 Joint Publication 3-24	24

4.3.1 Rollen som ockupant.....	24
4.3.1.1 Analys sett till Mackinlays teori	25
4.3.2 Punkterna.....	25
4.3.2.1 Analys sett till Kilcullens perspektiv	26
4.3.3 Svar på fråga 2: Stämmer teoretikernas uppfattning om hur situationen skall bemötas med doktrinernas riktlinjer?.....	27
4.4 BI-SC Cointerinsurgency Joint Operational Guidelines.....	27
4.4.1 NATO som ockupant	27
4.4.1.1 Analys av NATO som ockupant	28
4.4.2 De gyllene aspekterna	28
4.4.2.1 Analys av de gyllene aspekterna.....	29
4.4.3 Svar på fråga 2: Stämmer teoretikernas uppfattning om hur situationen skall bemötas med doktrinernas riktlinjer?.....	30
Kapitel 5.....	30
5 Avslutande anglosaxisk doktrinär analys	30
5.1 Mackinlay.....	30
5.1.1 Slutsats av analys	31
5.2 Kilcullen.....	31
5.2.1 Slutsats av analys	32
Kapitel 6.....	32
6 Avslutning.....	32
6.1 Slutsatser	32
6.2 Sammanfattning.....	33
6.3 Förslag till fortsatt forskning.....	33
Käll- och litteraturförteckning.....	34

Kapitel 1

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Under perioden 2009-2010 har och kommer det ut tre stycken nya anglosaxiska doktriner inom militär upprorsbekämpning (counterinsurgency). North Atlantic Treaty Organisation, den amerikanska försvarsmakten och Storbritanniens försvarsmakt har alla tre utvecklat nya doktriner. Samtidigt har teoretikerna David Kilcullen och John Mackinlay släppt varsin ny bok inom området militär upprorsbekämpning.

Kilcullen den australiensiska officeren som har arbetat för den amerikanska försvarsmakten torde i relativt stor utsträckning ha haft genomslag i den amerikanska doktrinen, men hur väl stämmer den överrens med Mackinlays teorier? Samtidigt är det tänkbart att engelsmannen Mackinlay, tidigare brittisk officer och numera lärare tillhörande Kings College i London, har haft samma inverkan på den relativt nytgivna brittiska doktrinen.¹

Vän av ordning ställer sig då frågande till om de rön som framgår av den tredje doktrinen, stämmer överrens med de två teoretikernas uppfattningar. Då NATO:s nya doktrin AJP 3.4.4. inte har publicerats än kommer istället de nu gällande riktlinjerna BI-SC JOG att hanteras. I

¹ <http://www.kcl.ac.uk/schools/sspp/ws/people/academic/ffellows/mackinlay/> (2010-04-12)

åtanke bör dock hållas att böckerna är skrivna under ungefär samma tid som doktrinerna, vilket gör att samtliga är aktuella men att det i somliga av fallen inte har funnits samma material som författaren har tillgå under arbetet. Det vill säga återspeglas den senaste forskningen i doktrinutvecklingen?

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet är att undersöka i vilken omfattning de tre senaste stora anglosaxiska militära counterinsurgency doktrinerna stämmer överrens med två av dagens militärteoretikers teorier inom området.

Jag har valt att formulera två stycken frågeställningar. Skälet till det är att jag i samråd med handledare har nått slutsatsen att det för en god struktur och intersubjektiv provbarhet krävs en uppdelning i två delområden. Den första frågeställningen berör litteraturen, den andra är en jämförelse av de ur böckerna hämtade teorierna och de från doktrinerna hämtade tillvägagångssätten.

Fråga 1: På vilket sätt anser den samtida militärteorin att en utifrån kommande intervenerande styrka påverkar lokalbefolkningen?

Fråga 2: Stämmer teoretikernas uppfattning om hur situationen skall bemötas med doktrinernas riktlinjer?

1.3 Avgränsningar

De områden som kommer att behandlas är ur ett expeditionärt militärt perspektiv. Vidare kommer bara Kilcullens bok *The accidental guerilla: fighting small wars in the midst of a big one* och Mackinlays *The insurgent archipelago: from Mao to Bin Laden* att vara källorna till analysverktyget. Skälet till att jag endast använder mig av dessa teoretiker är att båda böckerna har utkommit under 2009, vilket ger dem aktualitet.

De doktriner som används för den komparativa textanalysen är Storbritanniens *JDP 3-40* och den amerikanska *JP 3-24*. Samt NATO:s BI-SC JOG vilket innehåller de i nuläget gällande riktlinjerna fram tills fastställandet av AJP 3.4.4. Orsaken till att jag har valt att se till just dessa tre är att de är de tre senast producerade counterinsurgency doktrinerna/riktlinjerna av de mest inflytelserika anglosaxiska länderna/organisationen.

Begreppen ockupant och ockupation används flitigt i uppsatsen. Då begreppen används för analysen av doktrinerna kommer de att definieras. Dock kommer inte de skyldigheter som därmed uppstår att definieras, inte heller den legala dimensionen kring huruvida ockupationen är laglig. Detta till följd av att uppsatsens maximala omfång på 12000 ord inte skulle medge även dessa perspektiv.

1.4 Disposition

Kapitel 1

Det första kapitlet består av problemformulering, syfte frågeställningar, avgränsningar, etcetera.

Kapitel 2

Det andra kapitlet har inriktats på den metod, som använts i behandlandet av litteraturen och för skrivandet av uppsatsen. Vidare har även materialet som sådant, med hänsyn till källkritik etcetera, behandlats.

Kapitel 3

Det inledande kapitlet av uppsatsen består av två stycken militärteoretikers teorier. Dessa är uppdelade i två avsnitt. Men allra först ges en bild av hur dagens upprorsrörelse ser ut baserat på den tidigare forskning som utförts av teoretikerna och omfattas av böckerna som ligger till grund för empirin. Orsaken till att uppsatsen omfattar detta avsnitt är för att läsaren skall ges en förståelse för de faktorer som definierar hur kampen mellan upprorsrörelse och upprorsbekämpare ser ut idag.

Efter den inledande beskrivningen av hur upprorsrörelsens spelplan ser ut idag beskrivs och analyseras Mackinlays teori kring den expeditionära styrkans påverkan på lokalbefolkningen. Ur analysen hämtas den teori som sedan har använts för analysen av doktrinerna. Avsnittet avslutas med att svara på fråga 1.

I avsnitt nummer två beskrivs inledningsvis militärteoretikern David Kilcullens teori kring syndromet med den oavsiktliga gerillan, det vill säga en motståndare som skapas ur ingenting. Det enligt Kilcullen möjliga hanterandet av den uppkomna situationen med den oavsiktliga gerillan analyseras. Ur denna analys föds den teori som sedan har applicerats på doktrinerna. Avsnittet avslutas med att svara på fråga 1.

Kapitel 3 syftar till att svara på den första frågeställningen: *På vilket sätt anser den samtida militärteorin att en utifrån kommande intervenerande styrka påverkar lokalbefolkningen?*

Kapitel 4

Kapitel fyra inleds med en kort beskrivning av begreppet doktrin, detta för att läsaren skall ha en grundförståelse av hur doktriner kan användas i militära sammanhang. Perspektiven som teoretikerna fört fram och som analyserats har därefter applicerats på den brittiska, amerikanska, samt NATO:s för tillfället gällande counterinsurgency doktriner. Doktrinerna analyseras utifrån de slutsatser som dragits av respektive teoretikers idéer.

Doktrinerna behandlas var för sig och inledningsvis har den doktrinära synen på förhållandet av att vara ockupant analyserats. Med andra ord svarande mot Mackinlays teori om detta förhållandes oundviklighet för den expeditionära styrkan. Därefter har doktrinernas syn på ett antal funktioner som Kilcullen för fram analyserats. Kilcullen framför i sin teori om hur syndromet med den oavsiktliga gerillan eventuellt kan bemötas genom bildandet av en effektiv förbandsfunktion som innehar en stor flexibilitet. Denna organisation har ett antal önskade kompetensområden vilka analysen av doktrinerna tar sin utgångspunkt i.

Varje doktrin har givits ett eget avsnitt som avslutas med att svara på fråga 2.

Kapitel fyra syftar till att svara på frågeställningen: *Har den teori som förs fram spårbarhet i doktrinernas riktlinjer?*

Kapitel 5

Det femte kapitlet inleds med en avslutande analys av de tre doktrinernas samstämmighet med respektive teoretikers teori. Därefter dras slutsatser av samstämmigheten mellan teori och doktrin.

Kapitel 6

Det sjätte avslutande kapitlet består av slutsatser, sammanfattning och förslag till fortsatt forskning.

1.5 Centrala begrepp

För uppsatsens läsbarhet krävs av läsaren en förståelse av ett antal begrepp, dessa är **uppror/upprorsbekämpning**, **krigföringens nivåer**, **ockupant**, samt **doktrin**. De tre första har beskrivits under denna rubrik, det fjärde begreppet, doktrin, kommer dock att istället beskrivas i inledningen till Kapitel 4. Orsaken är att de tre förstnämnda förekommer i hela uppsatsen medan emellertid begreppet doktrin först blir relevant i Kapitel 4. Till följd av upprorets komplexa natur har jag också valt att utöver denna inledande begreppsförklaring ge en bild av hur det enligt de två teoretikerna, vars teorier sedermera använts i uppsatsen, ser ut idag. Denna används som inledning till Kapitel 3. Vidare kommer även en viss upprepning av den syn på ockupation som arbetet har anammat att redovisas under analysen av Mackinlays teori i kapitel 3.

1.5.1 Uppror/upprorsbekämpning

Författarens arbete håller sig primärt inom den militära delen av upprorsbekämpning, på engelska counterinsurgency. Av namnet på företeelsen förstås att det är någonting som motarbetas, det vill säga mot upproret. Med andra ord för att förstå begreppet upprorsbekämpning behövs även förståelse för vad uppror innebär.

Ett uppror är en företeelse som kan definieras som, en organiserad subversiv verksamhet vilkens mål är att påverka det politiska styret.² Upprorsbekämpning är alltså arbetet som syftar till att hindra den subversiva verksamheten från att uppnå sitt mål.³

1.5.2 Krigföringens (fyra) nivåer

Militär verksamhet delas enligt praxis in i tre stycken nivåer, den strategiska, den operativa och den taktiska nivån. Där den strategiska är den högsta och taktiska den lägsta. Syftet med uppdelningen i krigförings nivåer är att strukturera den militära verksamheten på sådant vis att de uppsatta målen nås.⁴

Den strategiska nivån kan även delas in i två stycken subgrupper, politisk-strategisk och militär-strategisk nivå.⁵ Den politisk-strategiska nivån utgörs av landets politiska beslutsfattare.⁶ Den är inriktad på de säkerhetspolitiska mål staten har och de resurser som finns att tillgå för att uppnå dem.⁷ Den militär-strategiska nivån utgörs i sin tur av den högsta

---

² Department of Defense, *Joint Publication 3-24 Counterinsurgency Operations*, Joint Chiefs of Staff, 2009, s 243

³ Ministry of Defense, *Joint Doctrine Publication 3.40 Security and Stabilisation: The Military Contribution*, The Development, Concepts and Doctrine Centre, Shrivenham (GBR): 2009, s 399

⁴ Försvarsmakten, *Militärstrategisk doktrin*, Stockholm: Försvarsmakten:2002, s70

⁵ Ibid

⁶ Försvarsmakten, 2002, s 70

⁷ Ibid

militärledningen, den avgör hur de militära resurserna skall användas för att uppnå politiska mål.⁸

Steget från ett strategiskt mål på politisk nivå till det konkreta handlandet och målet på taktisk nivå kan vara väldigt långt. Av detta skäl har den operativa nivån skapats, på den operativa nivån omvandlas de övergripande strategiska mål som beslut tagits om på den strategiska nivån till konkreta operationer. Ett begrepp som används för att beskriva detta är ”operationskonst”.⁹

De mål som upprättas på den operativa nivån kan sedan omvandlas till taktiska. Den taktiska är den lägsta av krigföringens nivåer, inom den taktiska nivån samordnas/utförs mindre operationer av taktisk art. Till den taktiska nivån hör exempelvis taktiska staber. Här utvecklas de mer övergripande operativa målen till enskilda taktiska operationer.¹⁰

Upprorsbekämpning är ett verksamhetsområde som sträcker sig över samtliga av krigföringens nivåer. Där den enskilda soldaten genom sitt agerande på taktisk nivå kan ge efterverkningar på den strategiska. Upprorsrörelsernas mångsidighet i kombination med sättet att bekämpa dem på leder således till att uppsatsen fluktuerar mellan de olika nivåerna. Samtidigt används begrepp som strategisk verksamhet, av det skälet är läsarens kännedom om krigföringens nivåer relevant för förståelsen av uppsatsen.

1.5.3 Ockupant

Jag har i arbetet utgått från Haagkonventionens definiering av vad som gör en ockupation enligt artiklarna 41 och 42. Definitionen är som följer:

“Art. 41. Territory is regarded as occupied when, as the consequence of invasion by hostile forces, the State to which it belongs has ceased, in fact, to exercise its ordinary authority therein, and the invading State is alone in a position to maintain order there. The limits within which this state of affairs exists determine the extent and duration of the occupation.”¹¹

“Art. 42. Territory is considered occupied when it is actually placed under the authority of the hostile army. The occupation extends only to the territory where such authority has been established and can be exercised”¹²

Av dessa definitioner förstås att ett ockuperat landområde är ett av sådan karaktär att den ockuperande styrkan ensamt styr det. Således är ett eventuellt partnerskap med värdnationen ett sorts makulerande av ockupantförhållandet. Vidare kan även tolkningen att det rör sig om en inte oväsentlig längd avseende tid.

---

⁸ Försvarsmakten, 2002, s 70

⁹ J. Widén, J. Ångström, *Militärteorins grunder*, Stockholm: Försvarsmakten 2004, s 87

¹⁰ Försvarsmakten, 2002, s 70

¹¹ <http://www.icrc.org/ihl.nsf/WebART/140-80042?OpenDocument> (2010-06-02)

¹² <http://www.icrc.org/ihl.nsf/WebART/150-110048?OpenDocument> (2010-06-02)

Kapitel 2

2. Material och metod

2.1 Inledning

Det här kapitlet har behandlat det material som uppsatsen bygger på, samt den metod som har använts. Valet av metod har redovisats och kommer att förklaras samt motiveras under kapitlets första avsnitt. Det andra avsnittet har avhandlat områdena reliabilitet och validitet, medan det tredje behandlar källor, källkritik och tidigare forskning. Begreppen reliabilitet och validitet används för att beskriva källornas relevans och trovärdighet för området. Källkritiken har använts som en diskussion, samt analys av de källorna som använts i arbetet. Detta rörande förtjänster respektive nackdelar som materialet innehar. I samma avsnitt som källkritiken behandlas även området tidigare forskning.

2.2 Metod

Uppsatsen har sin teoretiska utgångspunkt i den tidigare forskning som utförts av Dr. David Kilcullen och Dr. John Mackinlay. Den huvudsakliga metoden som har använts för behandlandet av litteraturen är kvalitativ textanalys, deskription har dock använts för de avsnitt som omfattar så kallade centrala begrepp. Dessa avsnitt är förutom de som återfinns under rubriken **1.6 Centrala begrepp**, **3.1.1 Upproret idag**, samt **4.1.2 Vad är en doktrin?**

Kapitel tre som är det inledande kapitlet av själva uppsatsen består inledningsvis av ett avsnitt med en redogörelse av hur upproret idag ser ut. Detta avsnitt är en vidareutveckling av beskrivningen som återfinns under rubrik **1.6 Centrala begrepp**. Beskrivningen är genomförd utifrån de två teoretikernas syn på det moderna upproret och är baserad på metoden deskription. Orsaken till valet av deskription som metod i detta inledande steg är för att endast ge en översiktlig bild, vilken ej är föremål för analys.¹³ Dock anses den av författaren vara av behov för förståelsen av teorin.

Detta syftar till att leda in uppsatsen i nästa steg där respektive teoretikers syn på hur den intervenerande styrkan kan påverka lokalbefolkningen i värdlandet bearbetas genom en kvalitativ textanalys.

Jag har använt mig av den kvalitativa textanalysen för att söka de idéer och åsikter hos teoretikern som utgör essensen i dennes resonemang kring ovannämnda område. Den kvalitativa metoden bygger på att skapa förståelse för ett fenomen genom kunskap om hur fenomenet är uppbyggt.¹⁴ Innebörden av användandet av den kvalitativa textanalysen är att jag har sökt teoretikernas ståndpunkter inom ämnet hur den intervenerande styrkan påverkar lokalbefolkningen.

Den kvalitativa textanalysen användes också för behandlandet av doktrinerna. Detta i syfte att finna hur doktrinerna svarar mot de från föregående kapitel givna teorierna. Rent konkret har det inneburit att doktrinerna har analyserats utifrån dels ett påstående baserat på Mackinlays teori om den expeditionära styrkans medfödda egenskaper. Dels utifrån ett antal givna punkter

---

¹³ R. Ejvegård, *Vetenskaplig Metod*, tredje upplagan, Lund: Studentlitteratur AB 2003, s 30

¹⁴ U. Bjereld, M. Demker, J. Hinnfors, *Varför vetenskap? Om vikten av problem och teori i forskningsprocessen*, Andra upplagan, Lund: Studentlitteratur AB, 2002, s114

som Kilcullen för fram som kompetenser av behov för att kunna stävja syndromet med den oavsiktliga gerillan. Vidare har texten i det senare fallet också undersökts i form av dess syn på den militära samordningen. Detta kapitel, kapitel 4, inleds med beskrivningen av vad en doktrin är. Som tidigare nämnts har en deskriptiv metod använts för detta inledande avsnitt.

2.3 Reliabilitet och validitet

Reliabilitet är ett begrepp som används för att ange tillförlitlighet i en mätning. Begreppet innefattar således också användbarheten av det instrument som används för att genomföra mätningen.¹⁵ Konkret innebär det att vid upprepade mätningar med samma instrument och samma materialunderlag skall resultatet bli detsamma oavsett vem som utför mätningen.¹⁶

För att säkerställa reliabiliteten i uppsatsen krävs det att jag tydligt för fram vilka kriterier jag har valt att arbeta utifrån för att komma fram till det uppnådda resultatet. Innebörden av detta är att jag i inledningen av varje kapitel måste föra fram vilka frågor jag har ställt till texten.

Validiteten är ett sätt på vilket anges huruvida det som önskas mätas mäts.¹⁷ Således att det mätinstrument som används för genomförandet av undersökningen är av sådan karaktär att det mäter det som verkligen avses.¹⁸ I genomförandet av den doktrinära analysen föreligger risken att de punkter utefter vilka de analyseras är oprecisa. Således missas nyanser som kan ge ett ”mer” korrekt resultat. För att undvika detta och säkerställa validiteten i uppsatsen har jag valt ut ett antal frågor/punkter från respektive teoretikers syn på ett visst område. Punkterna/frågorna används sedan som analysredskap för doktrinernas syn inom samma område.

Dock bör påpekas den konceptuella skillnaden mellan NATO:s publikation och de två andra ländernas doktriner. *Bi-SC Joint Operational Guidelines Counter-Insurgency*, är det för tillfället gällande styrdokumentet inom organisationen i väntan på ratificering av *Allied Joint Publication 3.4.4*. Vidare torde även det faktum att det i NATO:s fall handlar om en allians och i övrigt om två enskilda staters försvarsmakters syn påverka. Dock är uppsatsens karaktär inte den att söka ”sanningen” utan enkom teorins överrensstämmande med den operationaliserade verkligheten i form av doktriner. Varav detta förhållande inte bör påverka utfallet i den grad att den skulle betraktas som bristande i sin validitet. Vidare även att den brittiska doktrinen är inriktad på stabiliseringsoperationer, dock är närheten mellan dessa och upprorsbekämpningsoperationer sådant att det inte bör påverka validiteten.

2.4 Källor, tidigare forskning och källkritik

En stor mängd forskning har genomförts inom området upprorsbekämpning, det finns ett antal klassiker på området dock kommer inte de nämnas då de ej har använts i den här uppsatsen. Dock vill författaren nämna i Sverige och på Försvarshögskolan verksamma Michael Gustafson. Gustafson har i nuläget publicerat ett antal artiklar inom ämnet. En av dem, *Perspectives on War Studies and Irregular Warfare*, diskuterar den irreguljära krigföringens påverkan av utbildningen inom ämnet Krigsvetenskap.¹⁹ Den forskning som genomförts av Gustafson har dock inte använts i den här uppsatsen.

---

¹⁵ Ejvegård, 2003, s 70

¹⁶ Ibid

¹⁷ Ibid, s 73

¹⁸ Ibid

¹⁹ http://www.kkrva.se/Artiklar/092/kkrvaht_2_2009_9.pdf (2010-04-19)

Uppsatsen som sådan grundar sig istället på den tidigare forskning som genomförts av Dr. John Mackinlay och Dr. David Kilcullen. I Mackinlays fall den forskning som renderat i boken *The Insurgent Archipelago* och i Kilcullens boken *The Accidental Guerrilla*. Även doktrinerna som använts är att se som utfallet av tidigare forskning. Då denna forskning ligger till grund för arbetet och därmed analyseras i uppsatsen har inte forskningen i sig givits något mer utrymme under den här rubriken.

Mackinlays och Kilcullens forskning har genomgått en kvalitativ textanalys varifrån ett antal kriterier har operationaliserats och legat till grund för en kvalitativ textanalys av Storbritanniens, USA:s och NATO:s i skrivande stund gällande regelverk. De två teoretikernas förhållande till doktrinutvecklingen inom respektive land har redogjorts för. Detta till följd av att en möjlig tendens inom doktrinskrivandet torde vara eventuell beroende på den ena eller den andra teoretikerns inflytande över doktrinutvecklingen.

Dr. David Kilcullen, en australiensisk tidigare infanteriofficer, har efter sin karriär i hemlandet verkat som rådgivare till dåvarande utrikesminister Condoleezza Rice, General David Petraeus, samt till amerikanska State Department.²⁰ Kilcullens tankar och teorier har haft inflytande i formandet av både den amerikanska och den brittiska doktrinen, för vilken han även har haft en rådgivande roll.²¹ I och med det inflytande teoretikern har haft i utformandet av dessa doktriner kan slutsatsen att de i stor utsträckning överrensstämmer med hans teorier.

Dr. John Mackinlay, tidigare brittisk officer som numera arbetar på den Krigsvetenskapliga avdelningen vid Kings College i London.²² Till skillnad från Kilcullen nämns inte Mackinlay i någon av doktrinerna. Dock kan ej slutsatsen att den enas inflytande och den andres brist på det leder till samstämmighet respektive missklang. En viss tendens torde däremot finnas.

Såväl forskningen som doktrinerna är att betrakta som primärkällor till följd av det sätt på vilket jag använder dem. Påståendena som kommer från teoretikerna är deras egna, ehuru i det ena fallet till viss del inspirerat av någon annan. De riktlinjer som förs fram av doktrinerna är även de den egna slutsatsen.²³

Doktrinerna och böckerna har samtliga utkommit under året 2009 bortsett från NATO:s publikation som utkom 2010. Således kan inte skillnader i synen på samtiden i så hög grad beroende på den gångna tiden anses föreligga.²⁴

2.5 Operationalisering

Den tidigare forskningen utförd av Mackinlay och Kilcullen har legat till grund för skapandet av ett analysverktyg som sedan har applicerats på doktrinerna. Analysverktyget har tagit sin utgångspunkt i hur respektive teoretiker anser att ett specifikt område bör behandlas.

---

²⁰ D. Kilcullen, *The Accidental Guerilla: Fighting small wars in the midst of a big one*, Oxford: Oxford University press, 2009 omslagsbiografin

²¹ Ministry of Defense, Joint Doctrine Publication 3.40 Security and Stabilisation: The Military Contribution, The Development, Concepts and Doctrine Centre, Shrivenham (GBR): 2009, s 11

²² <http://www.kcl.ac.uk/schools/sspp/ws/people/academic/ffellows/mackinlay/cv.html> (2010-05-01)

²³ Ejvegård, 2003 s 63

²⁴ Ibid, s 64

Innebörden av operationaliseringen är att de kriterier som förklaras utifrån empirin undersöks huruvida de förekommer i doktrinerna.

Användandet av analysverktyget som sådant baseras på en så kallad ”*mest lika-design*”.²⁵ Undersökningen har valt ut ett antal kriterier från den teoretiska empirin som sedermera doktrinerna analyseras utifrån. Kriteriernas förekomst i doktrinerna ligger sedan till grund för undersökningens analys och slutsatser.

Detta har berört Mackinlays syn på oundvikligheten i en expeditionär styrkas uppfattning av att vara ockupant, samt Kilcullens förslag till hanterandet av den oavsiktliga gerillan.

Kapitel 3

3.1 Teoretisk ansats

Det här kapitlet har behandlat Mackinlays och Kilcullens böcker som är föremål för den kvalitativa textanalysen. Kapitlet syftar till att svara på fråga 1: *På vilket sätt anser den samtida militärteorin att en utifrån kommande intervenerande styrka påverkar lokalbefolkningen?*

För att läsaren skall kunna anknyta till de teorier som förs fram beskriver Kapitel 3:s inledande avsnitt 3.1.1 den moderna upprorsrörelsen baserat på teoretikernas syn. Mot bakgrund av denna torde en tillräcklig förståelse för de efterverkningar och syndrom som efterföljande avsnitt har tagit upp vara av begriplig karaktär. Denna är att ses som en förlängning av grundförklaringen av begreppen som är nedtecknad i avsnitt 1.6 Centrala begrepp.

För att svara på fråga 1 har först Mackinlays teori om den expeditionära styrkan beskrivits och sedan analyserats ur detta avseende. I nästkommande avsnitt, 3.3, redogörs och analyseras Kilcullens teori kring hur lokalbefolkning, oavsiktligt men, till följd av tredje parts agerande kan ledas till delaktighet i en upprorsrörelse. Båda avsnitten avslutas med att svara på fråga 1. Som avslutning på kapitlet har en sammanfattning av dessa gjorts.

3.1.1 Upproret idag

Enligt Mackinlay såddes fröet till den upprorsrörelse vi ser idag av den kinesiska upprorsledaren Mao Zedong.²⁶ Det som särskilde Mao från andra samtida upprorsledare var hans sätt att identifiera befolkningen som huvudföremål för verksamheten.²⁷ Inriktningen för den Maoistiska organisationen blev därmed snarare att slåss för sakfrågans popularitet istället för över landområden som sådana.²⁸

Sedan Maos storhetstid har stormakter kommit och gått, tekniken utvecklats och världen förändrats. Kalla kriget medförde förändrat fokus för upprorsrörelserna. Till följd av supermaktens underblåsande av till den ”egna sidan lierade” upprorsrörelser var inte längre

---

²⁵ P. Esaiasson, M. Gilljam, H. Oscarsson, L. Wängnerud, *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, Tredje upplagan, Stockholm: Norstedts Juridik, 2007, s 114

²⁶ J. Mackinlay, *The Insurgent Archipelago: From Mao to bin Laden*, New York: Columbia University Press 2009, s 15

²⁷ Ibid, s 17

²⁸ Ibid

folkets stöd av samma betydelse.²⁹ Därmed inte sagt att de försvann ur bilden, bara att skeendena nu även påverkades av människor långt bort från det geografiska område där upproret ägde rum.³⁰ Med detta menas att folket i de länder varifrån insatserna utgick även blev föremål för ställningstagande för eller mot upproret.³¹

Upprorsrörelsen anno 2010 definieras i sitt verkningssätt av globaliseringens effekter. Tack vare den moderna informationstekniken har världens avstånd minskats. Rika industrialiserade länder har tjänat på globaliseringen och fattiga utvecklingsländer har blivit exploaterade.³² Detta har lett till skapandet av ett sorts globalt klassamhälle där de som förlorar på leken också genom informationsteknikens utveckling har blivit medvetna om sin position.³³ I sin tur har medvetenheten om detta i kombination med exponeringen av västerländsk kultur lett till nedbrytning av traditionellt bundna samhällen. Vilket givit upphov till en reaktion mot den av väst ledda globaliseringen.³⁴ De upprorsrörelser som vi ser idag är enligt teoretikerna till viss del utloppet för en reaktion mot detta förhållande.

På samma sätt som befolkningen i världens länder har möjligheten till en omvärldsbild som tidigare var omöjlig har också olika rörelser möjlighet till spridning av tankar och idéer påverkats. Oavsett storlek och geografisk spridning kan personer/organisationer kommunicera med varandra.³⁵ Dessa fria, obundna aktörer kan sprida sitt budskap till en lika stor publik som det finns aktörer vilket gör det hart när omöjligt att bemöta deras kritik.³⁶

Kombinationen av alla ovanstående effekter av den tekniska utvecklingen och den globaliserade världen har tillsammans bidragit till den spelplan som föreligger idag. En värld där fysiska gränser inte är någon begränsning och där vem som helst kan nå vem som helst med sitt budskap. Vilket påverkat perspektivet för upprorsrörelsen av idag, det tidigare av fysiskt territorium avgränsade området har bytts till fördel för det virtuella och globaliserade.³⁷

3.2 Mackinlay

3.2.1 Den expeditionära styrkan

Konceptet bygger på att en upprorsrörelse bekämpas utanför det egna landets gränser, som i till exempel Afghanistan. Den expeditionära styrkan kan utgöras av en enskild, unilaterala, stat eller ett flertal allierade, multilaterala, stater. Oavsett om styrkan utgörs av en unilaterala eller flera stater har varje version sina egna generella nackdelar såväl som fördelar.³⁸

Mackinlay menar att den multilaterala styrkan, förutsatt en god sammansättning, vinner sina fördelar till följd av dels deras heterogenitet som i mindre utsträckning gör dem till en enda likformad massa. Dels genom sannolikheten att en multilateral styrka har ett beslut av FN i

---

²⁹ Mackinlay, 2009, s 28

³⁰ Ibid, s 82

³¹ Ibid, s 83

³² Ibid, s 33

³³ Kilcullen, 2009, s 8

³⁴ Ibid, s 9

³⁵ Ibid, s 10

³⁶ Ibid, s 11

³⁷ Ibid, s 14

³⁸ Mackinlay, 2009, s 180-181

ryggen. De här förhållandena ger dem ett internationellt förtroende vilket i sin tur underlättar för kontakten med lokalbefolkningen.³⁹

Nackdelen för den multinationella styrkan är dock dess oförmåga till militär enighet. Med detta menar Mackinlay att en styrka bestående av flera länders militärer inte har samma förmåga till militär effektivitet som den enskilda statens.⁴⁰

Fördelen för den unilaterala styrkan består i att den innehar nämnda effektivitet. Nackdelen utgörs av att den enskilda statens ingripande i större utsträckning kan tolkas som en ideologiskt inriktad invasion.⁴¹ Detta understryks av den homogena sammansättningen. Slutsatsen som Mackinlay drar av detta förhållande är att en unilateral insats, måhända mer militärt effektiv kommer att ge upphov till en bredare potentiell utvecklingsgrund för nya grupper av upprorsrörelser och dess rekrytering.⁴²

Som den nya statsmakten blir den intervenerande parten en ersättare till den gamla maktapparaten. Således måste den uppnå sitt eget våldsmonopol, att lag och ordning råder, kort sagt att samhällsstrukturen återigen fungerar. Misslyckas detta är det svårt att gå vidare i återuppbyggnadsprocessen mot en demokratisk självständig stat. Att vara beredd på att svåra förhållanden råder är ett måste.⁴³

En aspekt som per definition följer den expeditionära upprorsbekämpningen är det faktum att oavsett hur den än agerar och i vilken stat så kommer den att förr eller senare betraktas som en ockupationsstyrka av lokalbefolkningen. Denna bild kommer att förstärkas ytterligare om den intervenerande styrkan skall upprätthålla lag och ordning. Ett av resultaten av detta är att lokala motståndsrörelser som kanske inte alls har varit/är föremål för ingripandet oavsiktligt blir motståndare.⁴⁴ Eventuellt påtvingad kultur i och med återuppbyggnadsprocessen från den intervenerande styrkans håll mot lokalbefolkningen kan i samma anda leda till motstånd.⁴⁵

Företeelsen som sådan, det vill säga att vara ockupant är något som enligt Mackinlay ingen hänsyn tagits till i de vid bokens skrivande tillfälle (publicerades 2009) utkomna doktrinerna. Detta delvis på grund av en naturlig politisk ovilja att se detta förhållande. Dock anser Mackinlay att den i sig är den viktigaste aspekten i ett ingripande.⁴⁶

3.2.2 Analys av den expeditionära styrkan

Konsekvenserna för en expeditionär version av upprorsbekämpning är enligt Mackinlay många, han skriver i sin bok om hur intresset snarare bör läggas på den inhemska arenan.⁴⁷ Det han är ute efter är de senaste årens utveckling av den globala upprorsrörelsen. Som visades vid London bombningarna så är tillvägagångssättet numer att använda sig av landets egna invånare för att utföra angreppen till skillnad från tidigare, se 11:e september då man

---

³⁹ Mackinlay, 2009, s 180-181

⁴⁰ Ibid, s 180

⁴¹ Ibid

⁴² Ibid, s 181

⁴³ Ibid

⁴⁴ Ibid, s 180

⁴⁵ Ibid, s 187

⁴⁶ Ibid, s 180

⁴⁷ Ibid, s 234

istället exporterade angriparna.⁴⁸ I den här uppsatsen kommer dock endast den intervenerande styrkan att analyseras. Detta till följd av den inhemska bekämpningens i västerländska sammanhang i grund civila inriktning.

I avseendet hur den intervenerande styrkan påverkar lokalbefolkningen så har Mackinlay tagit upp ett antal punkter som består av, uppvigling av motståndsrörelser, kulturelaterat motstånd sprunget ur återuppbyggnadsprocessen, samt rollen som ockupant.⁴⁹ Författarens slutsats är att de första två punkterna som sådana är sprungna ur den tredje. Under det inledande stadiet av en operation, ett stadium som av Mackinlay benämns ”smekmånaden” har denna typ av problem ännu ej uppstått. Under denna fas har inte heller ockupant rollen uppkommit.⁵⁰ Att ockupera någonting kan enligt svenska akademins ordbok definieras på följande vis:

”...besättande av (ett landområde som hör till) ett främmande land i syfte att under en viss tid utöva militär (o. politisk) kontroll över det...”⁵¹

Hans påstående att hur väl förankrad en utomstående styrka än är i det samhälle där den sätts in kommer den att förr eller senare betraktas som en ockupationsmakt.⁵² Med hänsyn tagen till ovanstående definition är det svårt att betrakta dem som någonting annat. Dock för han samtidigt fram att ockupationen som sådan är den viktigaste delen i en intervenerande kampanj.⁵³ Vilket i sig är naturligt med hänsyn till ovanstående definition.

Av detta drar författaren slutsatsen att svårigheterna för en intervenerande upprorsbekämpning består i just förhållandet att vara utifrån kommande.

Av 1907 års Haagkonvention definition förstås att ett ockuperat landområde är av sådan karaktär att den ockuperande styrkan ensam styr det. Således är ett eventuellt partnerskap med värdnationen ett sorts makulerande av ockupant förhållandet. Vidare kan även tolkningen att det rör sig om en inte oväsentlig längd avseende tid gälla.⁵⁴

Slutsatsen som författaren dragit av detta förhållande är att för att kunna hantera rollen som ockupant behöver också tanken att bilden av den intervenerande styrkan som ockupant ha identifierats. I form av förnekande torde situationen hanteras på ett sämre sätt.

3.2.3 Svar på fråga 1: På vilket sätt anser den samtida militärteorin att en utifrån kommande intervenerande styrka påverkar lokalbefolkningen?

Mackinlay för med hänsyn till den expeditionära styrkan särskilt fram tre områden inom vilka den påverkar lokalbefolkningen. Uppvigling av motståndsrörelser, kulturelaterat motstånd sprunget ur återuppbyggnadsprocessen, samt rollen som ockupant.⁵⁵ Just rollen som ockupant har författaren identifierat vara den utlösande faktorn som i sin tur även genererar de andra två. Således påverkar den intervenerande styrkan lokalbefolkningen genom sin natur av att vara inkräktare och därmed att den uppfattas som ockuperande. Till följd därav skapar den

⁴⁸ Mackinlay, 2009, s 201

⁴⁹ Ibid, s 187

⁵⁰ Ibid, s 180

⁵¹ <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/> (2010-05-01, sökord: Ockupera)

⁵² Mackinlay, 2009, s 180

⁵³ Ibid

⁵⁴ <http://www.icrc.org/ihl.nsf/WebART/140-80042?OpenDocument> (2010-06-02)

⁵⁵ Mackinlay, 2009, s 187

animositet hos lokalbefolkningen och ger upphov till ett eventuellt utvidgande av upprorsrörelsen. Som i sak inte alls nödvändigtvis beror på att dess ursprungliga sakfråga har blivit mer attraktiv utan att det istället beror på de nationella strömningar som ockupationen ger upphov till.

Således är det sätt på vilket en expeditionär styrka påverkar lokalbefolkningen enligt teoretikern att den skapar fler motståndare genom sin inneboende roll som ockupant.

3.3 Kilcullen

3.3.1 Misslyckandet - hur en motståndare skapas

Kilcullens teori om den oavsiktliga gerillan bygger på en hypotes om att dagens moderna upprorsrörelser, läs al-Qaida, bedriver en politik vars syfte är att genom en sorts infiltration skapa baser för, och utöka rörelsen. Kilcullen beskriver företeelsen som ett cykliskt uppbyggt fyra delars syndrom. Delarna eller rättare sagt faserna är, infektion, smitta, ingripande och motstånd.⁵⁶

Kilcullen hävdar att ett viktigt hänsynstagande i bedömningen av hur syndromet den oavsiktliga gerillan uppstår är hur al-Qaida har förändrat sitt modus operandi. Att organisationen har utökat sin repertoar. Från att vara koncentrerade på så kallad expeditionär terrorism där terrorattacken genomförs av personer som inte är bofasta i operationsområdet utan som ”exporteras” dit för att utföra dådet. Till att även omfatta vad Kilcullen benämner gerilla terrorism. I det fallet är det istället det egna landets medborgare som rekryteras, utbildas och sedermera utför attackerna.⁵⁷

I infektionsfasen etablerar upprorsrörelsen närvaro i ett samhälle. Syftet är att skapa en tillflyktsort. Närvaron av den utomstående gruppen utgörs av celler, underrättelsenätverk och stödfunktioner. Samhällena som den inriktar sig på är av sönderfallande karaktär, samhällets svaghet och därmed bringade utsatthet är en förutsättning för att infektionsfasen skall möjliggöras. Ambitionen under den här fasen är att upprätta lokala och nationella allianser.⁵⁸ Allianserna på lägre lokal nivå upprättas bl.a. genom ingifte, uppstartande av affärsverksamheter etc. Tanken är att gruppen på så sätt skall göra sig själv till en del av samhället.⁵⁹

Under etableringsfasen är ett motstånd mot den utomstående upprorsgruppen generellt nära förestående. Det kan bestå av lokala ledare som inte ser upprorsgruppens intresse som förenliga med den egna befolkningens. Den typen av motstånd elimineras, antingen genom hot, mutor eller rena våldshandlingar. Dock kan den från början utomstående rörelsen aldrig känna sig helt säker enligt Kilcullen. Han menar att det alltid kommer att finnas krafter i samhället som på ett eller annat sätt har blivit missgynnade av etableringen och således ständigt kommer nära en önskan att bli av med de nya makthavarna.⁶⁰

---

⁵⁶ Kilcullen, 2009, s 34

⁵⁷ Ibid, s 33

⁵⁸ Ibid, s 34

⁵⁹ Ibid, s 35

⁶⁰ Ibid, s 36

Under den nästkommande fasen i cykeln sprider upprorsgruppen sin ideologi till andra regioner. Det kan vara genom terroristdåd, men även rena propagandaaktioner. Av stor vikt för att "The Accidental Guerilla Syndrome" skall finnas är att aktionerna direkt kan kopplas till ett visst område. Det nästa steget "intervention" i Kilcullens teori kräver att en tredje, utomstående, part öppnar upp ögonen för situationen.⁶¹

När den utomstående parten, det behöver inte nödvändigtvis vara en annan stat, utan kan även vara inomstatligt, har identifierat behovet av förändring och väljer att agera kommer hela samhället att förändras. Från att ha haft en inneboende negativ inställning till de utomstående upprorsmakarna får de nu istället en samhörighet. Helt plötsligt förvandlas de tidigare utomstående upprorsmakarna till att bli en del av det lokala samhället som står mot ett utomstående hot.⁶²

På så sätt har interventionen skapat en ny grupp motståndare som från början i själva verket inte alls stöttar den organisation som man har i sikte att ingripa mot. Det är det som sker i den fjärde fasen. Ju mer upprorsrörelse lyckas alienera den ingripande parten och samtidigt visa sin egen samhörighet med befolkningen ju starkare växer sig motståndet.⁶³

3.3.2 Lösningen

Totalt för Kilcullen fram fem stycken olika områden som eventuella vägar till framgång i hanterandet av den globaliserade upprorsrörelse som finns idag. Dessa är framtagande av ett nytt lexikon, med andra ord en förändrad benämning på de företeelser som möts idag. Detta syftande till att ge underlag för mer innovativa tankegångar.⁶⁴ Utveckling av den övergripande strategin, korrigering av styrkeförhållandet mellan militär och civil inblandning i arbetet, utveckling av kapaciteten till strategisk informationskrigföring, samt identifiering och utvecklingen av en ny strategisk funktion.⁶⁵

Det av områdena som enligt författaren har närmast koppling till den expeditionära styrkans agerande är det sistnämnda. Inom området framhåller Kilcullen potentaten Max Boot som har fört fram en idé om ett sorts återinrättande av *Office of Strategic Services*.⁶⁶ En organisation som användes under andra världskriget. Det var ett organ som utförde alltifrån analyser och antropologi, till specialoperationer och psykologiska- operationer. Det är även därifrån dagens amerikanska specialförband härstammar.⁶⁷ Noteras bör det strategiska perspektivet gällande den här sortens aktör. Det Kilcullen såväl som Boot eftersträvar är att återinföra en organisation vars arbete avgörs av uppgiften och inte av på förhand givna direktiv.⁶⁸

Inom denna sorts strategiska tjänst återfinns även en potentiell möjlighet till hanterandet av syndromet med den oavsiktliga gerillan.⁶⁹ Kilcullen framhåller ett antal teoretiska utgångspunkter för vad som skulle kunna hantera problemet på en konceptuell nivå.

---

⁶¹ Kilcullen, 2009, s 36

⁶² Ibid, s 38

⁶³ Ibid

⁶⁴ Ibid, s 295

⁶⁵ Ibid, s 296-299

⁶⁶ http://www.globalsecurity.org/military/library/congress/2006_hr/060629-boot.pdf s 6 (2010-04-27)

⁶⁷ Kilcullen, 2009, s 299

⁶⁸ Ibid

⁶⁹ Ibid

I syfte att kunna hantera problemet med den oavsiktliga gerillan anser Kilcullen att behovet för kompetens att hantera hot på den breda folkliga gräsrotsnivå är det centrala. Det är ju där som syndromet utspelar sig. För att kunna hantera problemet så för han särskilt fram sex stycken kompetensområden. Översatt rakt av lyder de som följer:

- *Underrättelse inriktad på kulturellt och etnografiskt agerande*
- *Kompetens för sociala analyser*
- *Grupper som kan gå in under tidiga stadier av operationen, alternativt vid hög hotnivå och hantera humanitära situationer, samt det samhällseliga styret*
- *Förmågan till att genomföra spaning med inriktning på befolkningens olika biomeriska karaktäristika*
- *Informationsoperationer*
- *Medlings-, samt förhandlings kompetens på fältnivå*⁷⁰

Dessa punkter är alltså kompetensområden vilka bör hanteras av den eller de som önskar bryta syndromet med den oavsiktliga gerillan. Det de här punkterna syftar till är att skapa en förståelse för den process ur vilken den oavsiktliga gerillan är sprungen, samt att kunna agera mot den. Kompetensområdena som sådana framhåller Kilcullen inte är den enda och inte heller av tidlös karaktär.⁷¹

3.3.3 Analys

3.3.3.1 Upprörelsen

Genom globaliseringen har en ökad grund för animositet skapats bland medborgarna i världens fattigare länder mot dem i de rika. Kombinationen av exploatering och medvetandegörande gör detta till något oundvikligt. Vidare bidrar globaliseringen till att ytterligare kunna spå på hätska känslor genom den närhet som den medför.⁷²

Orsaken till varför den oavsiktliga gerillan skapas är att en utomstående tredje part går in i en situation där flera aktörer är inblandade med målet att endast bekämpa en av parterna. Genom sin intervention skapar de en känsla av enighet mot ett yttre hot. På så sätt leder deras agerande till att den motståndare de ursprungligen var där för att bekämpa får nya allierade bland sina gamla fiender.

Vidare påverkar den nya sortens gerillaterrorism i allra högsta grad grunden för den oavsiktligt uppkomna motståndaren. Genom att upprörelsen infiltrerar ett samhälle och skapar en eventuell oavsiktligt uppkommen gerilla har de i samma andetag också ordnat så att den eventuella terrorism som kommer att användas utförs av lokal befolkning. Syndromet med den oavsiktliga gerillan är som Kilcullen påpekar ingenting specifikt för mellanöstern utan förekommer över hela världen. Vilket understryks av hans uppfattning att globaliseringen av upprörelsen lett till att den riktar in sig mot en sett till geografiska förutsättningar mer flytande målgrupp än tidigare.⁷³

---

⁷⁰ Kilcullen, 2009, s 299

⁷¹ Ibid

⁷² Ibid, s 8

⁷³ Ibid, s 13

Av detta drar författaren den förenklade slutsatsen att globaliseringens närhet och öppenhet i samklang med tredje parts interventioner har gett upphov till upprorsrörelsens nya modus operandi. Som i sin tur har lett till en ytterligare förminskning av avstånden mellan upprorsrörelsen och världen.

3.3.3.2 Lösningen

Han framhåller att ett nytt tankesätt kring bemötandet av upproret är av nöden för att kunna hantera den sortens levande organism som rörelsen utgörs av.⁷⁴ Slutsatsen som författaren drar av Kilcullens stödande av Boots förslag om återinförandet av *Office of Strategic Services* är att det han eftersträvar är en organism vars uppgift är att bemöta upproret som i sig själv är lika levande och flexibel.⁷⁵ Förslaget är snarast att se som ett exempel på vilken sorts organisation som de anser krävas.

Organisationen skall genom sin förmåga till förståelse och sin operabilitet utgöra grunden för att kunna undvika uppkomsten av oavsiktliga gerillor. På så sätt tar den även hänsyn till den uppkomna effekten av asymmetrin mellan Amerikas Förenta stater och resten av världen. Det vill säga att den tillhanda tar läxan av att de i nuläget ”konventionella” styrkorna är missanpassade.⁷⁶

De områden inom vilka Kilcullen anser att en sådan organisation behöver kompetens inom är inte fasta som sådana. Behovet av respektive kompetenser är föränderligt, således kommer även andra områden som han inte tagit med att behövas.⁷⁷ Dock så har författaren dragit slutsatsen att det primärt är de här områdena som Kilcullen anser vara av vikt vid bokens skrivande. Detta då de syftar till att skapa flexibilitet för utövaren. Därför har också just de utgjort grunden för undersökningen av doktrinerna.

3.3.4 Svar på fråga 1: På vilket sätt anser den samtida militärteorin att en utifrån kommande intervenerande styrka påverkar lokalbefolkningen?

Enligt Kilcullen påverkar den intervenerande styrkan lokalbefolkning på så sätt att den genom sitt ingripande blir en yttre motståndare vilken inte gillas och skall bekämpas. Detta innebär att den intervenerande styrkan påverkar lokalbefolkning till att ta till vapen och sluta upp tillsammans med en upprorsrörelse med vilken de egentligen inte nödvändigtvis har sympati.

3.4 Sammanfattning

Mackinlay har fört fram oundvikligheten i att en intervenerande styrka betraktas som ockupanter av lokalbefolkningen. Av detta har slutsatsen dragits att även de andra företeelserna som uppkommer till följd av interventionen är genereringar av rollen som ockupant.

Kilcullen har framfört den intervenerande styrkans del i att utöka upprorsrörelsen bemanning. Genom att ingripa i ett område där upprorsrörelsen mer eller mindre har etablerat sig skapas genom interventionen en yttre fiende. Som därmed gör att det dras ett streck över eventuella fiendtligheter inom samhället och det yttre hotet som egentligen bara är riktat mot

---

⁷⁴ Kilcullen, 2009, s 294

⁷⁵ Ibid, s 299

⁷⁶ Ibid, s 24

⁷⁷ Ibid, s 299

upprorsrörelsen bemöts av hela befolkningen. Lösningen på detta anser Kilcullen eventuellt ligga i skapandet av en strategisk funktion präglad av mångsidighet och flexibilitet.⁷⁸

Båda teoretikerna för med andra ord fram att den utifrån kommande intervenerande styrkan i sig provocerar fram nya motståndare hos lokalbefolkningen. I det ena fallet till följd av att de upplevs som ockupanter och i det andra fallet att de anses utgöra ett yttre hot vilket fogar samman befolkningen i landet utsatt för interventionen.⁷⁹ Det är utifrån dessa faktorer som doktrinerna kommer att analyseras.

Kapitel 4

4.1 Resultat

Det fjärde kapitlet har behandlat Storbritanniens doktrin JDP 3-40, Förenta Staternas doktrin JP 3-24, samt NATO:s BI-SC Cointerinsurgency Joint Operational Guidelines ur perspektivet från en utomstående parts involvering i en upprorsbekämpningsoperation. Frågorna som ställts till doktrinerna är dels hämtade från Mackinlays teorier kring den expeditionära styrkan och dels från Kilcullens teorier kring den oavsiktliga gerillan. Detta i enlighet med den operationalisering som tidigare beskrivits.

De frågor som ställts till doktrinen utifrån Mackinlay var: har i doktrinen den oundvikliga rollen som ockupant identifierats? På vilket sätt hanterar doktrinen detta förhållande? Av doktrinens hanterande förstås att doktrinens riktlinjer även har analyserats utifrån 1907 års Haagkonvention artikel 41, och artikel 42:s definitioner av ockupation.

De punkter som härrör till Kilcullens teori och vilka som kommer att appliceras på doktrinerna var:

- *Underrättelse inriktad på kulturellt och etnografiskt agerande*
- *Kompetens för sociala analyser*
- *Grupper som kan gå in under tidiga stadier av operationen, alternativt vid hög hotnivå och hantera humanitära situationer, samt det samhällseliga styret*
- *Förmågan till att genomföra spaning med inriktning på befolkningens olika biometriska karaktäristika*
- *Informationsoperationer*
- *Medlings-, samt förhandlings kompetens på fältnivå*⁸⁰

Punkterna har således fungerat som en sorts mall för analysen där det första steget var huruvida doktrinen tagit hänsyn till de områdena och det andra hur/om den ser på helhetslösningen som Kilcullen förespråkar. Inledningsvis har kapitlet även beskrivit begreppet doktrin, hur det kan användas i en militär kontext. Detta i syfte att ge läsaren en bild av hur dokumenten kan användas.

---

⁷⁸ Kilcullen, 2009, s 299

⁷⁹ Se uppsatsens sidor 13 till 19

⁸⁰ Kilcullen, 2009, s 299

4.1.1 Vad är en doktrin?

Enligt Svenska Akademin är en doktrin ”*undervisning, lärdom, vetenskap*”⁸¹. Av detta kan förstås att en doktrin är en sorts lärosats som bygger på vetenskap och kunskap. Militär doktrin har traditionellt setts som ”... *samlad militär kunskap vilken utgör grund för handling*”. Således ett dokument i vilket de samlade erfarenheterna från tidigare verksamhet omsätts till hur arbetet bör utformas. Eller som de väljer att inleda förklaringen av en doktrin med i den svenska publikationen Militärstrategisk doktrin:

*”Ett formellt uttryck för den kunskap och de föreställningar som utgör den viktigaste grunden för verksamheten inom det militära försvaret”*⁸²

Det finns dock många olika användningar av doktriner, i vissa fall används den som en kort generell beskrivning av hur någonting ser ut och eventuellt hur det bör hanteras. Till denna kategori hör de svenska doktrinerna, som inte är av den art att de beskriver hur man bör hantera olika situationer. De är snarare inriktade på en högre strategisk och konceptuell nivå. Ett annat sätt på vilket doktrinen kan användas är det som de tre doktriner som det här arbetet kommer att hantera. De är av en mer ingående art och beskriver hur arbetet bör bedrivas. De påpekar dock vikten av flexibilitet, vilket i det här fallet innebär att trots doktrинens tyngd och betydelse kan den inte ses som någon absolut sanning.

4.2 Joint Doctrine Publication 3-40

Den brittiska doktrinen har i det här kapitlet inledningsvis behandlats utifrån den/de frågeställningar som uppkommit av Mackinlays teorier kring den expeditionära styrkan. Därefter har doktrинens synsätt på de punkter som Kilcullen tar upp för att hindra skapandet av en oavsiktlig gerilla analyserats. Kilcullen har i framtagandet av doktrinen varit med och bidragit med sin uppfattning.⁸³ Doktrinen publicerades i färdig form i november 2009.⁸⁴

4.2.1 Stabilisering som ockupant

Den brittiska doktrinen Joint Doctrine Publications förespråkar en bild av ett långvarigt engagemang i operationsområdet. Detta i syfte att inte ge befolkningen i allmänhet och upprorsrörelsen i synnerhet bilden av att det i sak handlar om en kort intervention som kan väntas ut. Detta skall dock enligt doktrinen vägas mot risken att interventionen uppfattas som permanent vilket i sin tur anses ge upphov till bilden av ockupation.⁸⁵

Vidare belyses vikten av att som expeditionär styrka tydligt visa viljan till ett långvarigt engagemang. Det framhålls hur människorna i Aden tappade förtroendet för det brittiska engagemanget år 1966 då man gjorde klart att ett brittiskt tillbakadragande från kolonin skulle ske 1968. I och med att det brittiska beslutet att lämna uppenbarligen inte styrdes av hur läget skulle vara inom en två års period vann upprorsrörelsen stöd.⁸⁶

---

⁸¹ <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/> (2010-04-25, Sökord: doktrin)

⁸² Försvarsmakten, 2002, s 9

⁸³ Ministry of Defense, 2009, s 11

⁸⁴ Ibid, s 2

⁸⁵ Ibid, s 134

⁸⁶ F. Kitson. *Low Intensity Operations: Subversion, Insurgency & Peackeeping*. London: Faber & Faber Ltd. 1991, s 50

Doktrinen för dock fram invasionen av Irak som exempel där Storbritannien och USA enligt Haagkonventionen tog på sig rollen som ockupanter.⁸⁷

Vad gäller rollen som ockupant tar de genom ovanstående resonemang och senare även genom att föra fram FN-resolution 1546 språkligt på sig den.⁸⁸ Den brittiska doktrinära inställningen är å ena sidan att tydligt visa för den stat i vilken trupp är insatt att det inte handlar om ett rent gästspel med ett tydligt slutdatum. Utan att det istället handlar om en långvarig insats där mottagarlandets intressen, såväl som egna skall tillvaratas. Å andra sidan så argumenterar doktrinen för risken med att genomföra ovanstående verksamhet kan leda till att det uppfattas som en ockupation.⁸⁹ En reservation för hur arbetet med främjande av partnerskap har gjorts med hänvisning till doktrинens omfång.⁹⁰

4.2.1.1 Analys

De frågor som ställts till doktrinen utifrån Mackinlays teori var följande, har i doktrinen rollen som ockupant identifierats? På vilket sätt hanterar doktrinen detta förhållande?

Doktrinen vittnar om den verklighet som råder idag. FN-resolution 1546 fastslog att ett partnerskapsförhållande skulle gälla mellan ockupanterna och de lokala styrande i Irak.⁹¹ Detta som ett led i processen mot ett demokratiskt Irak.⁹² Därmed har rollen som ockupant förbytts mot den av att vara partner. Den politiska oviljan till rollen av att vara ockupant som Mackinlay skriver om kan därmed skönjas.⁹³ Samtidigt är upprättandet av ett partnerskap med den stat inom vilken styrkan är insatt i är i sig ett sätt genom vilket just rollen som ockupant enligt Haagkonventionen kan förhandlas bort.

Den brittiska doktrinen har en inställning som vittnar om att den intervenerande styrkan mycket väl kan uppfattas som ockupanter av lokalbefolkningen. Dock anses att den bör undvikas och framförallt att den kan undvikas. Därmed skiljer den sig i uppfattning från Mackinlay som menar att detta är oundvikligt.⁹⁴

4.2.2 Hindrandet av den oavsiktliga gerillan

Den brittiska doktrinen trycker hårt på vikten av förståelse för motståndaren. Att motståndaren gömmer sig bland vanliga civila medborgare har de identifierat. I syfte att angripa korrekt part pekar de på den oerhörda vikten av bra underrättelser. Doktrinen tar även upp möjligheten att slå in en kil mellan den vanliga lokalbefolkningen och de personer som tillhör upprorsrörelsen.⁹⁵ Vidare tillskriver även den brittiska doktrinen betydelsen av en etnografisk förståelse för situationen.⁹⁶ Vilket i sak även Kilcullen strävar efter.

---

⁸⁷ Ministry of Defense, 2009, s 142

⁸⁸ Ibid, s 117

⁸⁹ Ibid, s 134

⁹⁰ Ibid, s 181

⁹¹ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N04/381/16/PDF/N0438116.pdf?OpenElement> (2010-05-27)

⁹² Ibid

⁹³ Mackinlay, 2009, s 180

⁹⁴ Ibid

⁹⁵ Ministry of Defense, 2009, s 212

⁹⁶ Ibid, s 126

Författarna till doktrinen menar på att förståelsen för gruppdynamik är av vikt. Detta för att med denna i bagaget kunna hantera personer i ledande roller och på så sätt även deras följare. Genom förståelse för hur gruppen fungerar går den att påverka i riktning mot de egna målen.⁹⁷ Vilket kan ses som en förlängning av den tidigare nämnda punkten.

Förmågan till social analys är någonting som doktrinförfattarna tar höjd för. Ambitionen finns och tanken är att den skall utföras av underrättelsefunktionen. Dock har de identifierat just förmågan till social analys som en av deras kritiska sårbarheter då kompetensen de facto saknas. Istället bör den enligt doktrinen hanteras av utomstående.⁹⁸ På så vis hanteras den bristande förmågan, inte genom att bortse från den utan genom att vända sig till utomstående för assistans.

Doktrinen synsätt är även att man genom att implementera ett styrelseskick helt och hållet kan undvika våld för att ta kontroll över ett område.⁹⁹ Med att implementera ett styrelseskick omfattas sådant som att tillse att infrastrukturen i området fungerar och att lag och ordning råder.¹⁰⁰ Dock är det mer rent militära bidraget i sammanhanget snarare att tillse säkerheten för de i styrande ställning.¹⁰¹

Gällande punkten informationsoperationer så för Kilcullen fram skillnaden mellan det västerländska systemet och i det här fallet al-Qaidas. Där det västerländska riktar in sig på att använda informationsoperationer som stöd för kinetiska, medan al-Qaida använder sig av det motsatta tillvägagångssättet.¹⁰² Joint Doctrine Publication hanterar den aspekten genom att påpeka att befälhavarens uppdrag inledningsvis är att upprätta de kapaciteter som krävs för att uppnå önskad effekt.¹⁰³ Inom det här området kan en tydlig följning av Kilcullens teori skönjas.

Vad gäller den humanitära aspekten så är de riktlinjer som doktrinen dragit upp att brittiska trupper inte skall utföra den typen av verksamhet utan att först konsultera andra myndigheter med bättre kunskap inom området.¹⁰⁴ Här syns en ganska stor skillnad mellan Kilcullens teori om behovet av grupper med just humanitär kompetens och den verklighet som doktrinen speglar. Tanken med alla dessa kompetensområden är just att undvika den rigida ställning som verkligheten i nuläget erbjuder.

Vidare är förmågan till förhandling någonting som doktrinen i allra högsta grad talar om. Den betraktas snarare som en självklar del. Dock beroende på vad det gäller, med inställningen att de som med största sannolikhet utför den är personer på politisk-strategisk nivå.¹⁰⁵ Genom det synsättet har doktrinen återigen tagit hänsyn till ett av de områden som berörs av Kilcullen. Aspekten av den biometriska spaningen tas upp i doktrinen men snarare i form av att datainsamlandet som sådant är eftersträvansvärt. Ett skäl till varför det inte framstår som en

---

⁹⁷ Ministry of Defense, 2009, s 212

⁹⁸ Ibid, s 248

⁹⁹ Ibid, s 336

¹⁰⁰ Ibid, s 345

¹⁰¹ Ibid, s 348

¹⁰² Kilcullen, 2009, s 300

¹⁰³ Ministry of Defense, 2009, s 99

¹⁰⁴ Ibid, s 154

¹⁰⁵ Ibid, s 176

självklar prioritering är dels kostnaden och dels tidsåtgången för insamlandet.¹⁰⁶ Att ett utvecklat biometriskt bibliotek är en fördel framhävs dock.¹⁰⁷

Doktrinen tar även upp problemet med skapandet av oavsiktliga gerillarörelser, den idé som framförs är att splittra de egentliga motståndarna från den ”vanliga” lokalbefolkningen. Det skall skapas genom att lokalbefolkningens beroende till den extrema grupperingen bryts.¹⁰⁸ För att lyckas med detta är tanken att stötta vänligt sinnade styrelseskick med resurser utan att för den delen ge intryck av att påtvinga ett externt system.¹⁰⁹

4.2.2.1 Analys

Doktrinen har en syn som väl överrensstämmer med Kilcullens kring hur situationen skall hanteras. Det som skiner igenom är skillnaden sett till vilka kapaciteter som faktiskt finns och vilka som Kilcullen önskar skall finnas. Flertalet av de av Kilcullen önskade kapaciteterna betraktas som någonting önskvärt men ej av karaktären att militären själv skall lösa uppgiften i nuläget. Dock så är slutsatsen att doktrinen har i allra högsta grad har tagit hänsyn till teorin.

4.2.3 Svar på fråga 2: Stämmer teoretikernas uppfattning om hur situationen skall bemötas med doktrinernas riktlinjer?

Sett till Mackinlays teori om den expeditionära styrkans oundvikliga särdrag av att uppfattas som ockupant av lokalbefolkningen så har en viss hänsyn tagits. Doktrinen har en inställning som vittnar om

Den brittiska doktrinen har en inställning som vittnar om att den intervenerande styrkan mycket väl kan uppfattas som ockupanter av lokalbefolkningen. Dock anses att den bör undvikas och framförallt att den kan undvikas. Därmed skiljer den sig i uppfattning från Mackinlay som menar att detta är oundvikligt.¹¹⁰

4.3 Joint Publication 3-24

Joint Publication 3-24 publicerades precis som Joint Doctrine Publication 3-40 år 2009. Doktrinen kommer inledningsvis att behandlas ur Mackinlays perspektiv, därefter från Kilcullens.

4.3.1 Rollen som ockupant

Joint Publication 3-24 klargör att utländska styrkors ockupation av ett annat lands territorium kan ge upphov till forandet av upprorsrörelser. De ser ockupationen i sig som en möjlig källa till bildandet av en känsla av utsatthet hos lokalbefolkningen.¹¹¹ Påverkandet av de potentiella källorna till just uppfattningen av utsatthet är centralt för doktrinen. Det är med andra ord en omskrivning av den sakfråga som redan Galula identifierade som den viktigaste egenskapen i ett uppror och således för bekämpningen av det.¹¹²

---

¹⁰⁶ Ministry of Defense, 2009, s 221

¹⁰⁷ Ibid, s 295

¹⁰⁸ Ibid, s 242

¹⁰⁹ Ibid, s 243

¹¹⁰ Mackinlay, 2009, s 180

¹¹¹ Department of Defense, *Joint Publication 3-24 Counterinsurgency Operations*, Joint Chiefs of Staff, 2009 (US), s 50

¹¹² D. Galula, *Counterinsurgency Warfare: Theory and Practice*, Westport: Praeger Security International 2006, s 14

“Understanding the population is to successful COIN as understanding physical terrain is to successful conventional land operations”¹¹³

Av citatet förstås att den amerikanska doktrinen har anammat en upprorsbekämpning som är inriktad på befolkningen istället för de grupper som utför dåden. Förståelse för landet där interventionen sker, dess kultur, seder och bruk, har i allra högsta grad tagits hänsyn till i doktrinen.

4.3.1.1 Analys sett till Mackinlays teori

Som tidigare nämnts är förståelse för det land och de människor där den expeditionära upprorsbekämpningen skall genomföras av central betydelse enligt doktrinen.¹¹⁴ Samtidigt innehåller Joint Publication 3-24 inte mer än under en rubrik ordet ”occupation”.¹¹⁵ Att skapa en bild av en ockupation och av att vara ockupant är någonting som doktrinen avråder från.¹¹⁶ Därmed har doktrinens hänsynstagande till Mackinlays teori om att alla expeditionära interventioner kommer att betraktas som en ockupation fallerat.¹¹⁷

Å andra sidan trycker den amerikanska, precis som den brittiska, doktrinen på betydelsen av att upprätta en känsla av långsiktig omvårdnad för trupperna hos lokalbefolkningen.¹¹⁸ Vilket kan leda till slutsatsen att interventionen i området är mer än helt tillfällig. Detta i sig en av delarna i definitionen av ockupation.

Dock tas uppgiften som utifrån kommande upprorsbekämpare upp främst som en stödfunktion till värdlandets styrande.¹¹⁹ Ett övertagande av styret är således inte det primärt aktuella enligt den amerikanska doktrinen. På så sätt undviks att definitionen av ockupation uppnås till fullo. Genom sitt agerande som stödjande element snarare än styrande försöker den amerikanska doktrinen undvika ockupant statusen. De har således konstaterat risken och försöker minimera den.

4.3.2 Punkterna

En av de centrala aspekterna i den amerikanska doktrinen är inriktningen mot förståelse av kulturen i det område där insatsen är inriktad.¹²⁰ Detta ses som ett grundläggande krav för att det överhuvudtaget skall vara möjligt att bedriva en framgångsrik upprorsbekämpning. För att genomföra insamlandet av underrättelser med kulturell anknytning används särskilda grupper, så kallade *Human Intelligence Teams (HUMINT)*.¹²¹ Underrättelserna skall analyseras och översättas till respektive av krigföringens nivåer.¹²²

Genomförandet av social analys utförs av enheter med inriktning på psykologisk krigföring.

---

¹¹³ Department of Defense, 2009, s 74

¹¹⁴ Ibid

¹¹⁵ Ibid, s 50

¹¹⁶ Ibid

¹¹⁷ Mackinlay, 2009, s 180

¹¹⁸ Department of Defense, 2009, s 74

¹¹⁹ Ibid

¹²⁰ Ibid

¹²¹ Ibid, s 123

¹²² Ibid, s 86

Tanken är att de skall klara av att analysera hur befolkningen påverkas av motståndarens informationskampanjer. Vidare skall de även minska genomslaget av denna.¹²³

Stöttning av värdnationen är, som tidigare nämnts, av stor betydelse. Med andra ord återskapandet av legitimitet för det svaga statliga styret som upproret bedrivs mot.¹²⁴ Beroende på hur den stat som interventionen sker i ser ut kan ett behov av militärt styre föreligga.¹²⁵

Insamling av biometriska data är någonting som enligt Joint Publication bör genomföras kring personer som är föremål för HUMINT insatser.¹²⁶

Informationsoperationer har precis som förståelse för kulturen en viktig roll i upprorsbekämpningen. De utförs dels av enheter med specialinriktning på psykologiska operationer, dels av ren vilseledning gällande egna truppers beteende samt ett flertal andra aspekter. Det sistnämnda anses dock kunna vara av kontraproduktiv karaktär.¹²⁷ Noterbart är att informationsoperationer ses som ett stöd till den militära delen, det vill säga den kinetiska och inte tvärtom.

Möjligheten till medling och förhandling skall ständigt säkras inom ramen för fredsskapande åtgärder.¹²⁸ Fokus för insatsen ligger vid befolkningen, att vända dem mot upprorsrörelsen till fördel för det legala styret. Därmed blir medling och kapacitet till förhandling av vikt.¹²⁹

4.3.2.1 Analys sett till Kilcullens perspektiv

Den amerikanska doktrinen operationaliserar kulturellt inriktad underrättelsetjänst via sina HUMINT operationer.¹³⁰ Vidare har de utpekade grupper inom organisationen som skall utföra social analys och informationsoperationer.¹³¹ Förmågan till medling och förhandling är även den upptagen i doktrinen och skall kunna utföras av samtliga befälhavare.

Fokus vad gäller styret av landet där interventionen sker är att den stat som redan existerar skall stötts. I de fall där ett lokalt styre är obefintligt skall ett tillfälligt militärt upprättas. Genom det tankesättet har doktrinen tagit hänsyn till och på sig ytterligare en av funktionerna som Kilcullen anser bör finnas med i helhetsorganisationen. Insamlandet av biometrisk karaktäristika är inte någonting som doktrinen för fram som en huvudmetod, vilket med tanke på dess innebörd är förstäligt.

Joint Publication 3-24 täcker in samtliga kompetensområden som Kilcullen tar upp i sin lista bortsett från humanitära operationer. Ett humanitärt fokus återfinns, även hur operationer med

---

¹²³ Department of Defense, 2009, s 139

¹²⁴ Ibid, s 15

¹²⁵ Ibid, s 37

¹²⁶ Ibid, s 121

¹²⁷ Ibid, s 134

¹²⁸ Ibid, s 39

¹²⁹ Ibid, s 215

¹³⁰ Ibid, s 123

¹³¹ Ibid, s 139

inriktningen kan stödjas av luft- och sjöförband.¹³² Dock tycks det snarast vara en funktion som sköts av civil-militärt samarbete.¹³³

Den amerikanska doktrinen deklarerar att i idealfallet har befälhavaren för bekämpningen av upproret befälet över samtliga militära aspekter som deltar i kampanjen.¹³⁴ Skälet är att ena insatserna. Så till vida har en viss hänsyn tagits till Kilcullens idé om hur organisationen bör se ut.¹³⁵ Ty i och med detta skapas en organisation med i princip alla de egenskaper som han anser att den bör besitta som kan arbeta enat och genom sin mångsidighet innehar flexibilitet. Flexibilitet som sådant är någonting som doktrinen, sett till det generella agerandet även menar på bör finnas inskrivet genom god omfallsplanering.¹³⁶

4.3.3 Svar på fråga 2: Stämmer teoretikernas uppfattning om hur situationen skall bemötas med doktrinernas riktlinjer?

Doktrinen delar inte Mackinlays uppfattning om att den intervenerande styrkan oundvikligen kommer att betraktas som ockupant av lokalbefolkningen. Risker har identifierats, dock anses det inte vara oundvikligt. Den amerikanska doktrinen ser den egna styrkans roll som primärt stödande till det lokala styret vilket i sig gör att den inte uppfyller definitionen av ockupant. Risker har som sagt konstaterats och doktrinen förespråkar åtgärder som försöker att minimera den.

Joint Publication 3-24 är i betydligt större utsträckning överrens med Kilcullen sett till de egenskaper som den för fram bör innehas av styrkan. Den förespråkar att befälhavaren skall ha befälet över samtliga funktioner vilket ger en liknande organisation som Kilcullen föreslår. Med hänsyn till avsaknaden av den strategiska funktion som Kilcullen stämmer doktrinens riktlinjer med dem Kilcullen dragit upp för att hantera syndromet.

4.4 BI-SC Cointerinsurgency Joint Operational Guidelines

Detta dokument är det I nuläget gällande inom NATO, fram till dess att den nya doktrinen Allied Joint Publication 3.4.4. har fastställts. Dokumentet publicerades i maj 2010. Skillnaden mellan den här publikationen och de två tidigare är det faktum att den inte enbart reflekterar ett lands, utan en hel allians riktlinjer. Förvisso är båda länderna, vars doktriner avhandlats, med i sagda allians.

Inledningsvis kommer publikationen, precis som vid de två tidigare fallen att analyseras med perspektivet inhämtat från Mackinlay. För att därefter genomföras med glasögonen hämtade från Kilcullen.

4.4.1 NATO som ockupant

Förhållandet mellan staten som interveneras och de intervenerande NATO styrkorna är sådant att det tydligt handlar om stöd. Den ideala situationen är att NATO:s styrkor inte överhuvudtaget engageras i strider mot upprorsrörelsen. Detta för att minimera risken att kunna ses som ockupant av lokalbefolkningen och därmed utgöra grund för den sortens sakfråga som nämns ovan.¹³⁷ NATO har i sitt styrdokument de facto exakt samma syn på hur

¹³² Department of Defense, 2009, s 23

¹³³ Ibid, s 106

¹³⁴ Ibid, s 86

¹³⁵ Kilcullen, 2009, s 299

¹³⁶ Department of Defense, 2009, s 201

¹³⁷ North Atlantic Treaty Organisation, *Bi-SC Joint Operational Guidelines Counter-Insurgency*, 2010, s 69

en ockupation kan ge upphov till en sakfråga för en upprorsrörelse som JP 3-24.¹³⁸ I samma anda bör en situation där uppfattningen att utomstående krafter exploaterar värdnationen kan spridas undvikas. Då en sådan bild i sig ger upphov till samma sorts agg som ockupation.¹³⁹

Istället skall ett flexibelt partnerskap mellan de NATO-ledda, och värdlandets styrkor etableras. Flexibelt så till vida att det beroende på kompetensnivån och därmed självständigheten hos värdlandets styrkor skiftar i karaktär.¹⁴⁰ Från genomförandet av gemensamma operationer till att primärt vara av en stödjande roll, dock med vidmakthållen kapacitet som snabbinsatsstyrka.¹⁴¹

Tidsperspektivet för det stöd som NATO bidrar med till det lokala styret är av konkret karaktär, det vill säga att ett slutdatum bör finnas. Dock bör detta inte vara officiellt då det i sånt fall kan gynna motståndaren.¹⁴² Tidsperspektivet som sådant i kombination med det geografiska avståndet till platsen där operationen skall utföras kan bli en avgörande faktor, särskilt om staten är icke-existerande.¹⁴³ Vidare bör nämnas att upprorsbekämpningsoperationer anses vara av utdragen karaktär.¹⁴⁴

4.4.1.1 Analys av NATO som ockupant

Risken att bli betraktad som ockupant är någonting som tydligt har tagits hänsyn till. Av detta skäl tar styrdokumentet upp hur ett antal områden påverkar den eventuella uppfattningen. Målet är tydligt att genom ett agerande endast som utomstående stöd skall bilden som ockupant undvikas och därmed ett potentiellt skäl till ovilja från befolkningens sida elimineras.¹⁴⁵ Vilket även sett till Haagkonventionens definitioner leder till slutsatsen att det inte handlar om ockupation per se.

Mackinlays teori om att ett undvikande av den statusen är ouppnåeligt har således inte accepterats. Samtidigt så har ett långvarigt engagemang konstaterats föreligga inom den här sortens verksamhet. Dock så påverkas sagda engagemang av den tidsåtgång, samt den militära förmågan som krävs för operationens genomförande. Här förs även fram att detta kan bli en faktor om operationen möter en upprorsrörelse då en existerande stat saknas. Slutsatsen av detta är att NATO inte vill se interventionen som någonting annat än högst tillfälligt och detta med eftertryck. Samt att de i allra största utsträckning enligt riktlinjerna för upprorsbekämpning ej avser att genomföra en regelrätt ockupation.

4.4.2 De gyllene aspekterna

Förståelse för den lokala kulturen är av vikt för upprorsbekämpning i NATO:s doktrin. Lokalbefolkningen betraktas som en huvudkälla till goda underrättelser.¹⁴⁶ Vidare utgör värdstatens egna säkerhetsstyrkor, vilka man ska upprätta ett partnerskap med, en oundgänglig källa till underrättelser och förståelse för den kulturella terräng inom vilken man opererar.¹⁴⁷

---

¹³⁸ North Atlantic Treaty Organisation, 2010, s 45

¹³⁹ Ibid, s 45

¹⁴⁰ Ibid, s 116

¹⁴¹ Ibid, s 116

¹⁴² Ibid, s 92

¹⁴³ Ibid, s 155

¹⁴⁴ Ibid, s 154

¹⁴⁵ Ibid, s 69

¹⁴⁶ Ibid, s 117

¹⁴⁷ Ibid, s 118

För den sociala analysen så hänvisas till förband med inriktning på psykologisk krigföring. Det är där som kompetensen finns.¹⁴⁸

Under inledningsskedet av en upprorsbekämpningsoperation ses användandet av specialförband som ett sätt genom vilket en tidig kontroll av området kan upprättas. Vidare kan genom specialförbandens försyn en uppskattning av området som sådant genomföras.¹⁴⁹

Samtliga militära enheter skall vara beredda att genomföra humanitära insatser i operationsområdet.¹⁵⁰ I enlighet med doktrinen bör även hänsyn tas till att för att uppnå säkerhet för de egna styrkorna så får de inte fjärmars för mycket från lokalbefolkningen. Utan skall istället visa att även de utsätter sig själva för risken i syfte att beskydda befolkningen.¹⁵¹

I syfte att få kontroll över situationen i landet skall alla medborgare få registreras och få identitetshandlingar. Detta omfattar även hur hushållen ser ut och eventuella utvecklingar, dödsfall, giftermål etcetera. Tanken är att göra befolkningen delaktig i bekämpningen av upproret. Samtidigt menar doktrinen att detta även är ett effektivt sätt på vilket upprorsrörelsen skiljs åt från befolkningen. Detta då medlemmar anses med stor sannolikhet inte vilja kunna utsättas för kontroll och därmed förstöra sina identitetshandlingar. I samma veva även uppmana befolkningen att göra detsamma, någonting som av den gemena mannen inte kommer att uppskattas då man därmed skulle mistänkliggöra sin egen person.¹⁵²

Informationsoperationer inom ramen för den militära verksamheten skall enligt NATO doktrinen utföras av enheter med specialkunskap av psykologisk krigföring. Det är den enda funktionen under den militära chefens befäl som har massmedial kompetens.¹⁵³

4.4.2.1 Analys av de gyllene aspekterna

Utmärkande för denna publikation är i stor grad synen på hur de egna styrkorna genom att ta en ökad risk och vistas ute bland lokalbefolkningen därmed stärker sin egen säkerhet.¹⁵⁴

Samma sak gäller det allöverskridande humanistiska perspektivet. Att alla enheter skall vara beredda att genomföra humanitära insatser.¹⁵⁵ Förståelsen för den lokala kulturen är av vikt i operationerna och ytterligare fördjupad förståelse fås genom partnerskapet med de lokala säkerhetsstyrkorna.¹⁵⁶ Fokuseringen på befolkningen istället för motståndaren skiner igenom publikationen i varje led.

Inom en så omfattande allians som NATO torde de kompetensområden som Kilcullen efterlyser vara befintliga. Samtidigt påpekas hur civila myndigheter bör arbeta för att ge underlag kring hur landet ser ut för den militära befälhavaren.¹⁵⁷ Detta ter sig som självklart

---

¹⁴⁸ North Atlantic Treaty Organisation, 2010, s 86

¹⁴⁹ Ibid, s 125

¹⁵⁰ Ibid, s 14

¹⁵¹ Ibid, s 100

¹⁵² Ibid, s 112

¹⁵³ Ibid, s 86

¹⁵⁴ Ibid, s 100

¹⁵⁵ Ibid, s 14

¹⁵⁶ Ibid, s 118

¹⁵⁷ Ibid, s 25

men är å andra sidan ett motsatsförhållande till Kilcullens idé om att samla all den typen av arbete inom samma organisation.

4.4.3 Svar på fråga 2: Stämmer teoretikernas uppfattning om hur situationen skall bemötas med doktrinernas riktlinjer?

Styrdokumentet delar inte Mackinlays syn på ockupant rollens oundviklighet. Genom att i princip uteslutande anta rollen som stöd till värdlandets styrande undviks dock att falla inom ramen för vad som enligt Haagkonventionen betraktas som ockupation. Därmed kan argumenteras för att risken för rollen som ockupant har identifierats, dock att den däremot anses vara möjlig att undvika genom detta grepp.

Slutsatsen som författaren drar av NATO:s doktrin är att den är skriven för en allians vilket gör den mindre precis i synen på vilka förmågor den faktiskt besitter. Detta leder till att förespråkandet av en förmåga i organisationen som skall ha kapacitet att utföra den sortens strategiska uppdrag som Kilcullen förespråkar inte är uppfyllbart. Publikationen tar dock som tidigare nämnts upp de kompetensområden som Kilcullen fört fram vilket understryker dess helhetssyn.

Kapitel 5

5 Avslutande anglosaxisk doktrinär analys

I det här avsnittet analyserades och jämfördes samtliga tre doktriners idéer och samstämmighet med militärteoretikernas. Vidare har den tidigare forskningens resultat implementerats i analysen.

5.1 Mackinlay

Att vara ockupant är någonting som i samtliga tre doktriner framstår som negativt. Det anses bidra med möjligheten till agg hos lokalbefolkningen mot den intervenerande styrkan. Mackinlay menar dock att rollen som ockupant är någonting oundvikligt, att den synen kommer uppstå oavsett situation eller agerande. Detta enligt teoretikern oundvikliga är någonting som doktrinerna försöker att just undvika in i det längsta.

Vid tiden då Mackinlay skrev boken *The Insurgent Archipelago* hävdade han att det inte fanns någon doktrin som tog hänsyn till detta förhållande.¹⁵⁸ De doktriner som det här arbetet har analyserat har samtliga utkommit efter eller samtidigt som boken (2009, 2010). De arbetar för att undvika situationen, vilket också leder till slutsatsen att de har identifierat risken att den uppkommer. Dess oundviklighet har de dock inte accepterat. Detta är mot bakgrund av hur ockupationen som sådan anses kunna leda till ytterligare problem i området en ganska given ståndpunkt.

Det är i allra högsta grad synligt att doktrinerna har olika sorters mottagare. Alla tre doktrinerna trycker på att ett långsiktigt engagemang är av vikt för uppgiftens lösande. Den brittiska doktrinen är den av de tre som i störst utsträckning genom sitt språkbruk accepterar att ockupation kan föreligga. Den amerikanska nämner det egentligen inte, inte heller NATO:s. Dock är synen på tiden som sådan för operationen annorlunda i den amerikanska,

---

¹⁵⁸ Mackinlay, 2009, s 180

precis som den brittiska, kontra NATO:s. Där JP 3-24 och JDP 3-40 mer talar om att stanna kvar i området så länge det krävs så vill NATO ha ett tydligare slutdatum. Med tanke på att det är en allians som är beroende av sina medlemmar är detta inte särskilt märkligt. Skillnaden blir således att de två staternas doktriner lämnar utrymme för en ockupationsliknande intervention. Emedan NATO doktrinen i princip uteslutande talar för en intervention där det är en stat som skall stödjas ingenting annat.

5.1.1 Slutsats av analys

Slutsatsen som dras av detta förhållande är en sorts önskan till att båda äta kakan och behålla den. Doktrinerna förespråkar att känslan av ett långsiktigt engagemang i området skapas samtidigt som att uppfattningen av att de ockuperar sagda område inte uppstår. I och med den populationscentrerade upprorsbekämpningen klingar målet att inte uppfattas som ockupant väl. Enligt Mackinlay är det dock en utopi, vilket ger honom rätt i att doktrinerna fortfarande inte tar hänsyn till det enligt honom oundvikliga förhållandet.

5.2 Kilcullen

I syfte att kunna undvika skapandet av fler motståndare och ge upphov till vad Kilcullen kallar för oavsiktlig gerilla för han fram en eventuell lösning på problemet. Tanken är att genom skapandet av en organisation vars ledord är flexibilitet inför uppgiftens lösande kunna hantera situationen på ett bättre vis än vad som görs idag. Vidare skall organisationen ha förmåga att lösa strategiska uppgifter, i likhet med ett specialförband.¹⁵⁹

Några av de förmågor som Kilcullen bör innehas kompetens för inom den här organisationen är följande:

- *Underrättelse inriktad på kulturellt och etnografiskt agerande*
- *Kompetens för sociala analyser*
- *Grupper som kan gå in under tidiga stadier av operationen, alternativt vid hög hotnivå och hantera humanitära situationer, samt det samhällseliga styret*
- *Förmågan till att genomföra spaning med inriktning på befolkningens olika biometriska karaktäristika*
- *Informationsoperationer*
- *Medlings-, samt förhandlings kompetens på fältnivå*¹⁶⁰

Förmågorna är som tidigare nämnts inte fastställda utan styrs av situationen vilket gör att de som är listad ovan inte nödvändigtvis är de som bör besittas jämnt.¹⁶¹ Dock bör de enligt författarens slutsats vara områden av hög betydelse för att kunna motverka syndromet. Således har doktrinernas syn på ovanstående områden, samt samordning av dem varit det som undersökts.

Alla tre doktrinerna för fram egenskaper som matchar de ovannämnda men med skiftande omfång. Den brittiska doktrinen klargör t.ex. att de brittiska militära styrkorna bör vända sig till utomstående civila organisationer för genomförandet av social analys.¹⁶² Å andra sidan är det den enda av doktrinerna som tar upp fenomenet med den oavsiktliga gerillan och har en

---

¹⁵⁹ Kilcullen, 2009, s 299

¹⁶⁰ Ibid, s 299

¹⁶¹ Ibid

¹⁶² Ministry of Defense, 2009, s 248

syn på hur situationen bör hanteras.¹⁶³ Skälet till varför punkterna som sådana har en central roll är för hur deras innebörd reflekterar ett koncept för bemötande.

Den brittiska doktrinen är förvisso den enda av de tre som tar upp syndromet, dock har den amerikanska en syn på upprorsbekämpningen som i större utsträckning påminner om Kilcullens eventuella lösning. Den amerikanska förespråkar en helhetslösning av konfliktsituationen där den militära befälhavaren har kontroll över samtliga funktioner.¹⁶⁴ I sig är inte det någonting spektakulärt dock är det med hänsyn till att den amerikanska doktrinen täcker in de kompetensområden, förutom riktlinjer för det humanitära, desto mer anmärkningsvärt. Innebörden av detta är i sak att den typen av organisation som Kilcullen förespråkar till viss del existerar.¹⁶⁵

Alliansens styrdokument särskiljer sig från de andra två med hänsyn till den oavkortade humanitära inställningen. En soldat med NATO:s märke på armen skall ständigt vara beredd att genomföra humanitärt arbete.¹⁶⁶ Det ger en annorlunda bild av NATO:s syn på sig själv. Detta kan till stor del bero på att en allians behöver stöd till sina operationer på ett annat sätt än det enskilda landet. På så sätt måste en mjukare sida växa fram.

5.2.1 Slutsats av analys

Den av doktrinerna som ur ett avseende i störst utsträckning svarar mot Kilcullens tankesätt är den amerikanska. Denna slutsats drar författaren baserat på att det är den som täcker in flest av de kapaciteter som Kilcullen anser vara av önskvärd karaktär i samband med att den förespråkar den enskilde befälhavarens kontroll över dessa. På så vis har en organisation som svarar mot den Kilcullen förespråkar formats.

I ett annat avseende är det den brittiska doktrinen som är den som svarar mot Kilcullens teori i störst utsträckning. Denna slutsats bygger på det självklara argumentet att det är den enda av publikationerna som de facto tar upp fenomenet och har operationaliserat en lösning av det.

Kapitel 6

6 Avslutning

I det här avslutande kapitlet har slutsatser redovisats, tillsammans med sammanfattning och förslag till fortsatt forskning.

6.1 Slutsatser

Vad är då slutsatsen? Teorin och verkligheten har förvisso gemensamma drag, dock skiljer de sig i huvudsak åt. Sett till Mackinlays uppfattning om ockupationsrollens oundviklighet arbetar den konceptuella verkligheten hårdast möjligt för att den inte skall bli sanning. Huruvida detta lyckas eller inte har inte det här arbetet haft för avsikt att utröna.

Sett till Kilcullens förslag på lösning av syndromet med den oavsiktliga gerillan har doktrinerna i relativt stor utsträckning haft ett koncept för lösandet av de kompetenser som

---

¹⁶³ Ministry of Defense, 2009, s 242

¹⁶⁴ Department of Defense, 2009, s 86

¹⁶⁵ Kilcullen, 2009, s 299

¹⁶⁶ North Atlantic Treaty Organisation, 2010, s 14

han efterlyser. Den helhetsbild och koncentration som han eftersträvar är även den skönjbar dock i en annan tappning än den han föreslår. Slutsatsen som dragits av detta är att om än i mindre utsträckning än i Mackinlays fall så skiljer sig teorin och verkligheten i nuläget väsentligt. Den typen av strategisk tjänst som Kilcullen efterlyser innefattas inte av doktrinerna, en helhetsbild som påminner om den kan dock skönjas.

Den övergripande slutsatsen är dock att teorin rör sig inom ett område inom vilket verkligheten än så länge inte har tillgång till.

6.2 Sammanfattning

Under perioden 2009-2010 har det utkommit tre stycken nya styrdokument för hur upprorsbekämpning skall utföras. Under 2009 utkom även två stycken militärteoretikers verk inom samma område. Uppsatsen har undersökt huruvida teorin och verkligheten i form av doktrinerna stämmer överrens.

Inledningsvis ställdes frågan till teorin, hur påverkar en intervenerande styrka lokalbefolkningen? Svaret blev enligt båda två att styrkan påverkar lokalbefolkningen så till vida att animositet skapas mot den. Vidare drogs slutsatsen av författaren till den här uppsatsen att det i John Mackinlays teori kunde spåras till den enligt honom oundvikliga rollen som ockupant. Kilcullens teori handlar om just förhållandet hur en utifrån kommande styrka påverkar lokalbefolkningen till att ta till vapen trots att insatsen inte riktar sig mot dem, snarare för dem. Av Kilcullens teori drogs slutsatsen att det som behövs för att kunna hantera syndromet var ett antal kompetenser som i sin tur skulle handhas inom en och samma enhet.

Teorierna operationaliserades och användes sedan som analysverktyg av doktrinerna. Detta i syfte att utreda samstämmigheten mellan teori och konceptuell verklighet. Teoretikernas syn hade en viss samklang med doktrinernas. Den största skillnaden var synen på ockupationsrollens oundviklighet, där doktrinerna tycks sträva efter att undvika den medan teorin påstår att den är oundviklig. Detta förhållande påstod även teoretikern vara gällande, dock har en stor hänsyn tagits till undvikandet. Vilket kommer av identifierandet av risken som sådan vilket teoretikern inte anser förekommer. En viss utveckling har här skådats.

Arbetets slutsats är att teorin och verkligheten har en del gemensamma drag, dock att teorin rör sig inom ramar som vilka verkligheten i dagsläget enkom kan drömma.

6.3 Förslag till fortsatt forskning

Det här arbetet har bevisat att en viss likhet mellan teori och verklighet existerar. Området som sådant är dock av outtömlig karaktär varför forskning bör fortsätta i syfte att skapa debatt och diskussion kring skillnader mellan teori och konceptuell verklighet.

Särskilt bör huruvida det oundvikliga i rollen som ockupant verkligen föreligger och i sådant fall hur det bör hanteras i allra högsta grad vara av intresse. Vidare bör även fenomenet med den oavsiktliga gerillan studeras närmare sett till eventuella lösningar på problematiken.

Uppsatsen har endast behandlat den konceptuella verkligheten i form av doktriner. Ett område av stort intresse för den fortsatta forskningen är nästa led, vilken konkret inverkan de teorier som förts fram har för den fysiska verkligheten.

Käll- och litteraturförteckning

Tryckta källor:

Bjereld Ulf, Demker Marie, Hinnfors Jonas, *Varför vetenskap?*, Andra upplagan, Lund: Studentlitteratur AB, 2007

Ejvegård, Rolf, *Vetenskaplig metod*, Rolf Ejvegård och Studentlitteratur, Lund 2003

Esaiasson Peter, Gilljam Mikael, Oscarsson Henrik, Wängnerud Lena, *Metodpraktikan*, Tredje upplagan, Stockholm: Norstedts Juridik AB, 2007

Försvarmakten, *Militärstrategisk doktrin*, Stockholm: Försvarmakten 2002

Galula, David, *Counterinsurgency Warfare: Theory and practice*, Westport: Praeger Security International 2006

Kilcullen, David, *The Accidental Guerilla: Fighting small wars in the midst of a big one*, New York: Oxford University Press 2009

Kitson, Frank, *Low Intensity Operations: Subversion, Insurgency & Peacekeeping*. London: Faber & Faber Ltd. 1991

Mackinlay, John, *The Insurgent Archipelago*, New York: Colombia University Press 2009

Widén Jerker, Ångström Jan, *Militärteorins grunder*, Stockholm: Försvarmakten 2004

Utländska doktriner och styrdokument (PDF)

Ministry of Defence, *Joint Doctrine Publication 3.40 Security and Stabilisation: The Military Contribution*, The Development, Concepts and Doctrine Centre, Shrivenham (GBR): 2009

Länk till pdf:

http://www.mod.uk/NR/rdonlyres/C403A6C7-E72C-445E-8246-D11002D7A852/0/20091201jdp_40UDCDCIMAPPS.pdf

Department of Defense, *Joint Publication 3-24 Counterinsurgency Operations*, Joint Chiefs of Staff, 2009 (US)

Länk till pdf:

http://www.dtic.mil/doctrine/new_pubs/jp3_24.pdf

North Atlantic Treaty Organisation, *Bi-SC Joint Operational Guidelines Counter-Insurgency*, 2010

Länk till pdf:

<http://mne.oslo.mil.no:8080/Multinatio/MNE6semina/NATOsCOINJ/file/TT-6185%20Bi-SC%20Counter-Insurgency%20%28COIN%29%20Joint%20Operational%20Guidelines%20%28JOG%29%20ONU0022.pdf>

Ej publicerad källa:

Redaktörer, Hallenberg Jan, Ring Stefan, Rydén Birgitta, Åselius Gunnar, *Metodboken: Om konsten att tänka, granska och skriva på ett vetenskapligt sätt, En introduktion i metodlära*, Opublicerat, Stockholm: Försvarshögskolan, 2008

Internet:

<http://www.kcl.ac.uk/schools/sspp/ws/people/academic/ffellows/mackinlay/> 2010-04-12

http://www.kkrva.se/Artiklar/092/kkrvaht_2_2009_9.pdf 2010-04-19

http://www.globalsecurity.org/military/library/congress/2006_hr/060629-boot.pdf 2010-04-27

http://en.wikiquote.org/wiki/Sun_Tzu 2010-04-26

<http://g3.spraakdata.gu.se/saob/> 2010-04-25 (sökord: doktrin)

<http://g3.spraakdata.gu.se/saob/> 2010-05-01 (sökord: ockupera)

<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N04/381/16/PDF/N0438116.pdf?OpenElement> 2010-05-27

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Reliabilitet> 2010-06-08

<http://www.icrc.org/ihl.nsf/WebART/140-80042?OpenDocument> 2010-06-02

<http://www.icrc.org/ihl.nsf/WebART/150-110048?OpenDocument> 2010-06-02